

1360. Akreditifte belgelerin iki postada gönderilmesi (sent in two mails) talep edilirse belgeler nasıl incelenmelidir?

Bankanın ilk postada gelen belgeleri incelemesi gerekir ve belgeler uygun değilse usulüne uygun ret bildirisini göndermesi gerekir. Ancak ikinci postada gelecek olan belgeleri eksik belge olarak rezerv konusu yapmaması gerekir. Örneğin; akreditifte 1 orj. 2 kopya fatura ve tam takım taşıma belgesi istenmişse ilk postada 1 orj. Fatura ve bir orijinal taşıma belgesi gönderilmişse banka ret bildirisinde 2 kopya fatura ibraz edilmemiştir veya taşıma belgesi tam takım ibraz edilmemiştir şeklinde rezerv bildirmemelidir.

1361. Akreditifte belgelerin iki postada gönderilmesi (sent in two mails) talep edilirse belgelerin uygunluğunu belirleme süresi (azami 5 banka iş günü) hangi postadan itibaren başlar?

İlk alınan postadan itibaren başlar. Banka ilk postada aldığı belgelerin uygunluğunu belirlemek için incelemeli ve belgeler uygun değilse ikinci posta beklenmeden ret bildirisini usulüne uygun olarak zamanında göndermelidir.

1362. Belgeleri alan amir banka belgeleri eksik aldığını iddia ederse ve görevli banka veya ibraz eden belgeleri tam olarak gönderdiğinde ısrar ederse sorun nasıl çözümlenir.

Bu sorunun UCP altında çözümü yoktur. Tarafların birbirlerini ikna etmesi gerekir. Genelde muhabirlik ilişkisi kapsamında tarafların iyi niyetli ve yapıcı çabaları sonucu veya belgeleri gönderen tarafın yeniden ek belge göndermesi suretiyle çözüme gidildiği görülür.

1363. Akreditifte taşıma belgesi üzerinde yer alacak olan "Notify party" ile ilgili şart yoksa taşıma belgesi üzerinde boşaltma limanının bulunduğu yerden farklı bir ülkedeki bir kişi notify party olarak taşıma belgesi üzerinde yer alabilir mi?

ISBP'nin 103 paragrafına göre bir akreditifte ihbar tarafı (notify party) belirtilmemişse, konşimentodaki ilgili alan boş bırakılabilir veya herhangi bir şekilde tamamlanabilir. Bu bağlamda boşaltma limanının bulunduğu yerden farklı ülkede bulunan bir tarafta ihbar

tarafı (notify party) olarak konşimento üzerinde ilgili alanda yer alabilir.

1364. Bir konşimento veya diğer belge üzerinde çok sayıda (örneğin; 10 tane) düzeltme yer alabilir mi?

Düzeltilmelerin usulüne uygun olarak onaylanmış olması halinde çok sayıda düzeltme belgeler üzerinde yer alabilir. Bu gibi durumlarda belgenin yeniden düzenlenmesi daha uygun olabilir.

1365. Rezerv masrafı alınabilmesi için belgelerin mutlaka reddedilmiş olması ve usulüne uygun ret bildirisinin gönderilmiş olması gerekir mi?

Hayır, akreditif şartında rezerv tespit edilmesi halinde rezerv masrafının alınacağı belirtilmişse ve ibraz edilen belgelerde rezerv varsa rezerv masrafı alınabilir, ret bildirisinin gönderilmiş olması kriter değildir.

1366. Reddedilen ve ret bildirisi gönderilen belgelerin düzeltilerek tekrar ibraz edilmesi halinde uygunluk sağlanmışsa rezerv masrafı alınabilir mi?

Akreditif şartında rezerv tespit edilmesi halinde rezerv masrafının alınacağı belirtilmişse ve ibraz edilen belgelerde rezerv varsa rezerv masrafı alınabilir. Belgelerin düzeltilerek tekrar ibraz edilmesi rezerv masrafının alınmasına engel bir durum değildir.

1367. Vadeli bir akreditifte poliçe istenmişse akreditif bu haliyle kullanılabilir mi?

Vadeli akreditifte poliçe yoktur. Bu tür bir akreditif kötü açılmıştır (bad issuance). Akreditifi uygun hale getirmek için yani ya vadeli veya kabul akreditifi haline getirmek için değişiklik talep edilmeli ve amir bankanın bu değişikliği yapması sağlanmalıdır.

1368. Akreditifin "47A:Additional Conditions" alanında "Shipment to be effected on FCL/LCL basis" şartı yer alırsa ibraz edilen konşimento üzerinde " Shipment effected on FCL/LCL basis" ifadesinin yer alması gerekir mi?

Akreditifte yer alan bu şart bu haliyle belgesiz (non-documentary) bir şarttır, dikkate alınmayabilir. Normalde konşimentonun bu ifadeyi içermesi gerekir, ancak bu ifade konşimento üzerinde yer almıyorsa bile kabul edilmelidir. Bu bilginin konşimento üzerinde yer alması ve belgeleri inceleyen in ibraz edilen belge üzerinde bu şartı araması için akreditifte belgeli olarak ifade edilmesi gerekir. Şu şekilde olabilir; "Shipment to be effected on FCL/LCL basis and B/L must show this action" veya benzeri bir şekilde yazılabilir

1369. Ciro yapılması gereken bir durumda cironun belgenin ön yüzüne yapılması bir uygunsuzluk mudur?

Hayır, ciroların mutlaka belgelerin arka yüzüne yapılması gibi bir zorunluluk yoktur. Belgenin ön veya arka yüzüne yapılan ciro aynı etkiye sahiptir.

1370. Akreditifte imzalı 2 fatura talep edilmektedir. İbraz edilen 2 faturanın her birinin üzerindeki imza diğerinden farklıdır. Bu durum rezerv konusu olur mu?

Hayır, akreditif şartına göre faturaların imzalı olması gerektiği için faturaların imzalanmış olması yeterlidir. Her bir faturayı ayrı kişiler imzalamış olabilir, rezerv konusu yapılmamalıdır.

1371. Akreditifte amire gönderilmesi istenen belgeler vasa bunlar banka tarafından incelenip rezerv konusu yapılabilir mi?

Hayır, akreditifte bir takım belgenin direkt olarak amire gönderilmesi talep edilmiş olsa dahi amire gönderilen belgeler banka tarafından incelenmez ve rezerv konusu yapılamaz.

1372. Akreditifte bir belgenin akreditif dışında bankaya gönderilmesi istenmişse o belge rezerv konusu yapılabilir mi?

Hayır, akreditifte bir belgenin ayrıca amire iletilmek üzere bankaya gönderilmesi istenmişse alınan o belge incelenip rezerv konusu yapılamaz. Banka sadece akreditifte istenen ve ibraz edilen belgeleri inceler ve bu belgeler uygun değilse UCP'de belirtildiği şekilde usulüne uygun olarak ret bildirisi hazırlar ve gönderir.

1373. Amir banka, lehtarın görevli banka, teyit bankası veya ihbar bankası dışında bir banka aracılığıyla ibraz ettiği belgeleri bu nedenle reddedebilir mi?

Hayır, amir banka akreditifte yer alan bankalar dışında bir banka tarafından ibraz amacıyla gönderilen belgeleri bu nedenle yani akreditifte yer alan bankalar dışında bir banka tarafından gönderildi diye rezerv konusu yapamaz. Amir banka herhangi bir şekilde (akreditifte bir yöntem belirtilmemişse) kendisine gönderilen belgeleri incelemeli ve belgeler uygun değilse UCP'de belirtildiği şekilde usulüne uygun olarak ret bildirisi hazırlar ve gönderir.

1374. Kendisine kopya belgelerin, ancak amir veya bir başka şubesine orijinal belgelerin gönderilmesini isteyen bir amir banka amir veya başka şubesine gönderilen orijinal belgeleri rezerv konusu yapabilir mi?

Hayır, amir banka kendisine kopya belgelerin ibraz edilmesini istemişse o halde kopya belgeleri akreditifin şartlarına göre incelemesi ve kopya belgeler uygun değilse UCP'de belirtildiği şekilde usulüne uygun olarak ret bildirisi hazırlayıp göndermesi gerekir.

1375. Swift ile MT 750 (Advise of Discrepancy) mesajı alan bir banka ret bildirisi göndermeli midir?

Hayır, swift'in MT 750 (Advise of Discrepancy) mesajı görevli banka tarafından teyit bankası veya amir bankaya gönderilen ve kendisine ibraz edilen belgelerde tespit edilen rezerv konularını bildiren ve onay talep eden bir mesaj türüdür. MT 750 mesajını alan banka bu mesaj ile kendisine bildirilen rezerv konularını kabul ederse MT 752 (Authorization to pay/accept or negotiate) mesajını gönderir veya kabul etmezse o halde MT 796(Answers) veya MT 799(Free format) ile kabul etmediğini bildirir. MT 750 ile bildirilen rezerv konuları için MT 750 alan bankanın UCP'nin 16(c) fıkrasına uygun ret bildirisi göndermesine gerekmez. UCP'nin 16(c) fıkrasına uygun ret bildirisi belgelerin alınmasından sonra eğer belgeler uygun değilse gönderilmelidir.

1376. Swift ile MT 750 (Advise of Discrepancy) mesajı alan bir bankanın cevap verme süresi nedir?

UCP'de bu konuda bir süre belirtilmemiştir, ancak 1-2 gün gibi makul bir sürede cevap verilmesi uygun olur.

1377. Alıcı kendini koruyabilmek için akredite belgelere dayalı olmayan genel şartlar yazabilir mi, yazarsa koruyucu olur mu?

Amir akredite belgeli olmayan şartların yazılmasını amir bakadan talep etmemeli ve amir bankasında akreditifine bu tür şartlar yazmaması gerekir. Akreditifin işlerliğinden amir banka sorumludur. Bu nedenle amir bankanın akreditifin şartlarını oluştururken daha duyarlı ve mantıklı hareket etmesi gerekir. Akredite yazılan her şart amir için koruyucu olmaz, bazıları çok sınırlı bir koruma sağlayabilir ancak tam koruma sağladığı söylenemez. Bu nedenle alıcının normal şartlarda alım satım kontratına koyması gereken bir şartı akreditifine koyması bir bakıma kendisi için risk olduğu da söylenebilir, çünkü akreditifin bağımsızlığından dolayı akredite yazılan şartların dikkate alınmaması söz konusu olabilir. Bir akreditifte, akreditifle ilişkili işleme açıkça değinilse bile akreditifin şartları bu işlemde bağımsızdır. Bununla birlikte, gereksiz masraf, gecikme ve belgelerin incelenmesine ilişkin anlaşmazlıklardan kaçınmak için amir ve lehtarın, hangi belgelerin gerekli olduğu ve isteneceği, bunların hangi taraflarca düzenleneceği ve ibraz edilecekleri süreler üzerinde dikkatle düşünmeleri gerekir.

1378. Amir banka kendi yetki ve insiyatifinde akreditif üzerinde amirin talimatından farklı olarak tamamlama ve geliştirmeler yapabilir mi?

Amir bankanın normal şartlarda akreditifin işleyişini kolaylaştırmak için akreditif üzerinde bazı tamamlamalar veya geliştirmeler yapma yetkisi vardır. Bu durum ISBP'nin başlangıç maddelerinde aşağıdaki gibi yer alır; "Bir akreditifin açılması veya değiştirilmesiyle ilgili olarak amirin verdiği talimatın açık olmaması halinde bundan doğacak herhangi bir risk amire aittir. Aksi açıkça ifade edilmediği sürece, bir akreditifin açılmasına veya değiştirilmesine ilişkin bir talep amir bankayı, akreditifin kullanılmasını sağlamak için şartları ve ifadeleri gerekli ve olması istenen biçimde tamamlamaya veya geliştirmeye yetkili kılar." Buna rağmen amir bankası amirin talimatından farklı olarak akredite bazı eklemeler veya düzeltmeler yapması tehlikeli bir durumdur, mutlaka amir ile mutabık kalması önerilir.

1379. Alıcı UCP’de yer alan ancak aleyhinde olan bazı düzenlemelerin farkında olmadığını ileri sürerek sorumluluktan kurtulabilir mi?

Hayır, akreditif UCP’ye tabi olarak açılıyorsa alıcının UCP’de yer alan düzenlemelerin farkında olması gerekir. ISBP’ nin başlangıç notları kısmında bu durum şu şekilde vurgulanmıştır. “Amir, UCP 600’de 3, 14,19, 20, 21, 23, 24, 28(i), 30 ve 31. Maddeler gibi, amir tarafından iyi anlaşılmadığı takdirde beklenmedik sonuçlar doğuran bir tarzda şartlar tanımlayan maddeler bulunduğu bilinci içinde olmalıdır. Örneğin, konşimento ibrazını isteyen ve aktarmayı yasaklayan bir akreditifte, aktarmaya ilişkin yasağın işlerlik kazanması için birçok durumda UCP 600’ün 20(c) maddesinin uygulama dışı bırakıldığına ilişkin bir şart bulunması gerekir.”

1380. Akreditifte amirin imzasını gerektiren veya amir tarafından düzenlenmesi gereken belge istenebilir mi?

Teknik olarak akreditifte amirin imzasını gerektiren veya amir tarafından düzenlenmesi gereken belge istenmesi mümkündür, ancak bu durum UCP tarafından önerilmeye ve kaçınılması gereken bir durumdur. Akreditiflerde bu tür şartlara yer verilmemesi gerekir. Bu konuda lehtar büyük görev düşmektedir, normal şartlarda amire bağlı belge ibrazını gerektiren şartları kabul etmemesi gerekir. Sonuçta, bir akreditifin bu tür şartlarla açılması halinde lehtar bu şartları değiştirmeli veya bu şartlara uymalı ve bu şartların yerine getirilmemesinden doğan riski üstlenmelidir.

Kaynak :

“AKREDİTİF, RİSKLER VE UCP, Tüm Sorular ve Cevaplar” kitabı
Abdurrahman Özalp, Türkmen Kitabevi, 910 sayfa,
1500 adet soru/cevap

Sorumluluk alınmaması: Her işlem kendi özel şartlarında değerlendirildiğinden dolayı buradaki bilgilerin kullanılmasından dolayı sorumluluk kabul edilmez. Bilgi amaçlıdır